

4. 1. HRIECH

Ciel: poukázať na existenciu a dôsledky hriechu a pomôcť uvedomiť si, že hriechom strácam Božiu milosť

Božie slovo

„No had bol ľstivejší ako všetky poľné zvieratá, ktoré urobil Pán, Boh, a vravel žene: „Naozaj povedal Boh: „Nesmiete jesť z nijakého rajského stromu!“ Žena odpovedala hadovi: „Z ovocia rajských stromov môžeme jesť, ale o ovocí stromu, ktorý je v strede raja nám Boh povedal: „Nejedzte z neho, ani sa ho nedotýkajte, aby ste nezomreli!“ - Tu povedal had žene: „Nie, nezomriete, ale Boh vie, že v deň, keď budete z neho jesť, otvoria sa vám oči a vy budete ako Boh, budete poznať dobro a zlo.“ - A žena videla, že strom je na jedenie chutný, na pohľad krásny a na poznanie vábivý, nuž vzala z jeho ovocia a jedla, dala aj svojmu mužovi, čo bol s ňou, a on tiež jedol.“ (Gn 3,1-6)

„Preto Pán poslal k Dávidovi Nátana. On šiel k nemu a povedal mu: „V ktoromsi meste boli dvaja mužovia, jeden bohatý a jeden chudobný. Bohatý mal veľké množstvo oviec a dobytká. Chudobný zas nemal nič, len malú ovečku, ktorú si kúpil a vychoval. Rástla spolu s ním a s jeho deťmi. Jedla z jeho smidky, pila z jeho pohára, spala v jeho lone a bola mu ako dcéra. Tu prišiel k bohatému mužovi počestný a jemu bolo ľúto vziať zo svojich oviec a zo svojho dobytká a pripraviť to počestnému, ktorý k nemu prišiel, preto vzal ovečku chudobného muža a pripravil ju mužovi, ktorý k nemu prišiel. Dávid sa veľmi rozhneval na toho človeka a povedal Nátanovi: „Ako žije Pán, človek, ktorý to urobil, je synom smrti. A ovečku vynahradí štvornásobne, pretože sa dopustil tejto veci a nemal zľutovanie.“ Nátan povedal Dávidovi: „Ty si ten muž! Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Ja som ťa pomazal za kráľa nad Izraelom a ja som ťa vyslobodil zo Šaulovej ruky. Dal som ti dom tvojho pána a ženy tvojho pána do lona a dal som ti dom Izraela a dom Júdu a ak je to málo, doložím ti to i ono. Prečo si opovrhol Pánovým slovom, že si urobil, čo sa mu nepáči?! Hetejca Uriáša si zabil mečom a jeho manželku si si vzal za ženu: Zabil si ho mečom Amončanov. Preto od tvojho domu nikdy neodstúpi meč, lebo si opovrhol mnou a vzal si si manželku Hetejca Uriáša, aby bola tvojou ženou.“ (2Sam 12,1-10)

„Veľa rokov si im zhovieval a usvedčoval si ich svojím duchom prostredníctvom svojich prorokov, ale nepočúvali, a preto si ich vydal do rúk národov iných krajín. Lenže vo svojom prevelkom zľutovaní nedal si im celkom zahynúť a neopustil si ich, lebo ty si Boh láskavý a milosrdný.“ (Neh 9,30-31)

„Izraelovi synovia robili, čo je zlé v Pánových očiach a slúžili bálom. Opustili Pána, Boha svojich otcov, ktorý ich vyviedol z krajiny Egypťanov. Chodili za inými bohmi - za bohmi národov, ktoré boli okolo nich - a klaňali sa im a tak dráždili Pána. Opustili totiž Pána a slúžili Bálom a aštartám. Tu vzbíkol Pánov hnev proti Izraelitom a vydal ich do ruky lupičov, ktorí ich drancovali. Predal ich do ruky okolitých nepriateľov, takže už nemohli odolať svojim nepriateľom.“ (Sdc 2,11-14)

„Prvý hriech povstal pre ženu a pre ňu musíme všetci zomrieť.“ (Sir 25,33)

„...skrze jedného človeka vstúpil do tohoto sveta hriech a skrze hriechu smrť, tak aj smrť prešla na všetkých ľudí, lebo všetci zhrešili.“ (Rim 5,12)

„Ak previnením jedného zomreli mnohí, tým väčšmi sa milosťou jedného človeka, Ježiša Krista, v mnohých rozhojnila Božia milosť a dar.“ (Rim 5,15)

„Lebo zo srdca vychádzajú zlé myšlienky, vraždy, cudzoložstvá, smilstvá, krádeže, krivé svedectvá, rúhanie. Toto poškvrňuje človeka.“ (Mt 15,19-20)

„Ak hovoríme, že nemáme hriech, klameme sami seba a nie je v nás pravda. Ale ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a spravodlivý: odpustí nám hriechy a očistí nás od každej neprávosti.“ (Jn 1,8-9)

„Ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a spravodlivý: odpustí nám hriechy a očistí nás od každej neprávosti.“ (1Jn 1,9)

„Proti tebe samému som sa prehrešil a urobil som, čo je v твоjich očiach zlé.“ (Ž 51,6)

„Keby nám srdce niečo vyčítalo, Boh je väčší ako naše srdce a vie všetko.“ (1 Jn 3,20)

„Ak budú vaše hriechy sťa šarlát, budú obielené ako sneh, ak sa budú červenat' sťa purpur, budú ako vlna (biele).“ (Iz 1,18)

„Počuli ste, že bolo povedané: „Nescudzoložíš!“ No ja vám hovorím: Každý, kto na ženu hľadá žiadostivo, už s ňou scudzoložil vo svojom srdci. Ak ťa zvádza na hriech tvoje pravé oko, vylúp ho a odhod' od seba, lebo je pre teba lepšie, ak zahynie jeden z твоjich údov, ako keby sa malo celé tvoje telo dostať do pekla. A ak ťa zvádza na hriech tvoja pravá ruka, odtni ju a odhod' od seba, lebo je pre teba lepšie, ak zahynie jeden z твоjich údov, ako keby malo ísť celé tvoje telo do pekla.“ (Mt 5,27-30)

Iné pramene

Hriech je previnenie proti rozumu, proti pravde a proti správne mu svedomiu. Je to priestupok proti opravdivej láske k Bohu a k blížnemu, zapríčinený zvráteným lipnutím na určitých dobrách. Je urážka Boha. (KKC 1849-1850)

„Boh, ktorý ťa stvoril bez teba .... neospravodlivuje ťa bez teba“. Aby sme mohli prijať od neho milosrdenstvo, musíme si priznať svoje viny. „Ak hovoríme, že nemáme hriech, klameme sami seba a nie je v nás pravda. Ale ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a spravodlivý: odpustí nám hriechy a očistí nás od každej neprávosti“. (KKC 1847)

Iba ten, kto vážne premýšľal nad tým, aký ťažký je kríž, môže pochopiť, aký ťažký je hriech. (sv. Anzelm z Canterbury)

Najväčším hriechom našej doby je, že stratila zmysel hriechu. (Pápež Pius XII.)

Podnety na prehĺbenie témy

- čo je to hriech, podstata hriechu
- hriech ako narušenie vzťahu
- koreň hriechu je v srdci človeka, v jeho slobodnej vôli
- diabol – ten, ktorý nás chce odtrhnúť od Krista
- rozmanitosť hriechov (Gal 5,19-21) skutky tela – smilstvo, nečistota, chlipnosť, modloslužba, čary, nepriateľstvá, sváry, žiarlivosť, hnevy, zvady, rozbroje, rozkoly, závisť, opilstvo, hýrenie..
- hriechy proti Bohu, blížnemu a proti sebe samému
- duchovné, telesné hriechy
- hriechy v myšlienkach, hriechy v slovách, hriechy v skutkoch, v zanedbaní dobrého
- smrteľný a všedný hriech
- hriechy proti Duchu Svätému
- „do neba volajúce hriechy“
- sedem hlavných hriechov

Podnety k spoločnému zdieľaniu v skupinke

- deväť cudzích hriechov
- dedičný hriech, osobný hriech
- hriech odsúdiť, hriešnika milovať
- „odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom“
- „neuveď nás do pokušenia, ale zbav nás zlého“, hriech a pokušenie
- hriech a Božie milosrdenstvo
- odpustky

- existuje vôbec hriech, nie je to len výmysel?
- ako vieš, že si zhrešil?
- prečo sa po hriechu musíš obrátiť na Boha a prosiť ho o odpustenie? Odpustí sa ti každý hriech?
- čo ak nie si si istý, či máš ťažký alebo ľahký hriech? Podľa čoho rozlíšiš správne?
- zatvrdilosť srdca. Čo to znamená?
- opakovanie tých istých hriechov plodí nerest – deštrukcia mravného citu. (KKC 1865-6)
- pozoruješ na sebe, ako sa u teba objavujú tie isté hriechy, sklony k tým istým hriechom?
- spoluvina; je hriech aj to, keď neoznámíš, nezabrániš? – zanedbanie dobra? Si zodpovedný za hriechy druhých?
- čo ťa chráni od hriechov?
- ako sa cíti človek, ktorý je v stave hriechu? Ako sa cíti človek, ktorý je po odpustení hriechov – po sv. spovedi? Máš takúto skúsenosť? Porozprávaj o nej ...
- sv. spoveď je nový začiatok – čo to znamená?
- najviditeľnejšia prekážka účinnej modlitby je nevyznaný hriech
- pokušenie; vnímaš za pokušením pokušiteľa? Ako odolávať pokušeniam?
- práca so Svätým písmom – na základe príbehu hriechu Dávida s Betsabe a Nátana, ktorý odhaľuje jeho hriech poukáž na zaslepenosť pri hriechu a potrebu pomoci pri odhalení našej hriešnosti.

Modlitba

- Otče náš
- Žalm 51 Vyznanie viny
- úkon kajúcnosti

Modlitba hriešnika

Áno, Pane, očistiť ma, veď nie som hodný ani len vysloviť Tvoje meno, tým menej prijať Ťa pod strechu svojho srdca. Ale Ty miluješ hriešnikov, ktorí uznávajú svoju nehodnosť a s odporom sa odvracajú od svojich hriechov a kľáčia pred Těbou s hlbokou vierou, že si im odpustil. Blažení, ktorých pozývaš na svoju hostinu. Blažení svätí v nebesiach, ktorí Ťa na večnej hostine vidia z tváre do tváre! Staň sa mi, Sviatostný môj Spasiteľ, pokrmom večného života! Ježišu, Vykupiteľ môj, buď mojim záchrancom, staň sa mojim Spasiteľom. Som číre nič, Pane, ale to nič sa Ti klania! Amen.

www.modlitba.sk

Modlitby za hriešnikov

„Bože veľkého milosrdenstva, ktorý si nám ráčil zoslať svojho jednorodeného Syna ako najväčší dôkaz svojej nesmiernej lásky a milosrdenstva, nezavrhuješ hriešnikov, ale vo svojom nepochopiteľnom milosrdenstve si aj pre nich otvoril poklad, z ktorého môžu hojne čerpať nielen ospravedlnenie, ale aj všetku svätosť, akú len duša môže dosiahnuť. Otče veľkého milosrdenstva, túžim, aby sa všetky srdcia obrátili s dôverou k Tvojmu nekonečnému milosrdenstvu. Nikto nebude ospravedlnený, ak ho nebude sprevádzať Tvoje nepochopiteľné milosrdenstvo. Keď nám odhalíš tajomstvo svojho milosrdenstva, večnosť nebude stačiť, aby sme Ti mohli za to náležite poďakovať“ (Den. 1122). (Sv. Faustína)

Aplikácia do života

„Ó, Ježišu, ako mi je ľúto úbohých hriešnikov. Ježišu, udeľ im skrúsenosť a ľútosť, spomeň si na svoje bolestné umučenie. Poznám Tvoje nekonečné milosrdenstvo, a nemôžem zniesť, aby duša, ktorá Ťa tak veľa stála, mala zahnúť. Ježišu, daj mi duše hriešnikov, nech si Tvoje milosrdenstvo v nich odpočinie. Zober mi všetko a daj mi duše. Túžim sa stať obetnou hostiou za hriešnikov. Telo nech skryje moju obeť, veď aj Tvoje najsvätejšie Srdce je skryté v oblátke, a predsa si živou obeťou. Premeň ma na seba, ó, Ježišu, aby som bola živou a Tebe milou obeťou. Túžim Ti v každej chvíli zadosťučiniť za úbohých hriešnikov... Ó, Stvoriteľ môj a Otče veľkého milosrdenstva, dôverujem Ti, lebo si dobrota sama" (Den. 908). (Sv. Faustína) (Zdroj: Internet)

- naučím sa sedem hlavných hriechov. Aký je môj hlavný hriech? Popremýšľam...
- naučím sa deväť cudzích hriechov
- dobrá a úprimná svätá spoveď je mojím novým začiatkom ... neboj sa, choď

Materiály k téme

KKC 1846 – 1876 <http://www.katechizmus.sk/index.php?action=getk&kid=2517>
Komentium KKC 391-400
YOUCAT 312-319

Youcat príprava na birmovku/téma č. 11

3-minútový katechizmus - Čo sú to hriechy? <https://www.tvlux.sk/archiv/play/11079>

3-minútový katechizmus - Čo je sedem hlavných hriechov?

<https://www.tvlux.sk/archiv/play/11081>

3-minútový katechizmus - Čo je to prvotný hriech a dedičný hriech?

<https://www.tvlux.sk/archiv/play/11063>

3-minútový katechizmus - Čo sa modlíme v modlitbe „Otče náš“ ?

<https://www.tvlux.sk/archiv/play/11108>

3-minútový katechizmus - Existuje diabol? <https://www.tvlux.sk/archiv/play/11064>

Osem zlých myšlienok (sedem hlavných hriechov)

<https://blog.postoj.sk/7783/osem-zlych-myslienok-sedem-hlavnych-hriechov>

„Cudzí“ hriech – môj hriech? <https://old.katolickenoviny.sk/12-2015-cudzi-hriech-moj-hriech/>

Dynamika hriechu

No had bol ľstivejší ako všetky poľné zvieratá, ktoré urobil Pán, Boh, a vrazil žene: "Naozaj povedal Boh: "Nesmiete jesť z nijakého rajského stromu!" Žena odpovedala hadovi: "Z ovocia rajských stromov môžeme jesť, ale o ovocí stromu, ktorý je v strede raja nám Boh povedal: "Nejedzte z neho, ani sa ho nedotýkajte, aby ste nezomreli!" Tu povedal had žene: "Nie, nezomriete, ale Boh vie, že v deň, keď budete z neho jesť, otvoria sa vám oči a vy budete ako Boh, budete poznať dobro a zlo." A žena videla, že strom je na jedenie chutný, na pohľad krásny a na poznanie vábivý, nuž vzala z jeho ovocia a jedla, dala aj svojmu mužovi, čo bol s ňou, a on tiež jedol. I otvorili sa obom oči a spoznali, že sú nahí. Zošili figové listy a urobili si zásterky. A potom, keď počuli hlas Pána, Boha, ktorý sa za denného vánku prechádzal po záhrade, skryl sa Adam i jeho žena pred Pánom, Bohom, medzi stromami záhrady. I zavola Pán, Boh, Adama a povedal mu: "Kde si?" On odpovedal: "Počul som tvoj hlas v záhrade, nuž bál som sa, lebo som nahý a preto som sa skryl." Vrazil mu: "Kto ťa upozornil, že si nahý?! Jedol si azda zo stromu, z ktorého som ti jesť zakázal?!" Adam odpovedal: "Žena, ktorú si mi dal na pomoc, tá mi dala zo stromu a ja som jedol." Potom povedal Pán, Boh, žene: "Prečo si to urobila?!" A ona odpovedala: "Had ma naviedol, i jedla som." Tu povedal Pán, Boh, hadovi: "Preto, že si to urobil, prekliaty budeš medzi všetkým dobytkom a medzi všetkou poľnou

zverou! Na bruchu sa budeš plaziť a prach zeme hltat' po celý svoj život! Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi tvojím potomstvom a jej potomstvom, ono ti rozšliape hlavu a ty mu zraníš päťu." Žene povedal: "Veľmi rozmnožím tvoje trápenia a ťarchavosť; v bolesti budeš rodiť deti, a hoci budeš po mužovi túžiť, on bude vládnuť nad tebou." "A Adamovi povedal: "Preto, že si počúval hlas svojej ženy a jedol si zo stromu, o ktorom som ti prikázal: "Nesmieš z neho jesť!", nech je prekliata zem pre teba; s námahou sa z nej budeš živiť po všetky dni svojho života. Trnie a bodľacie ti bude rodiť a ty budeš jesť poľné byliny. V pote svojej tváre budeš jesť svoj chlieb, kým sa nevrátiš do zeme, z ktorej si bol vzatý, lebo prach si a na prach sa obrátiš!" Adam nazval svoju ženu menom Eva (Život), lebo sa stala matkou všetkých žijúcich. Pán, Boh, urobil Adamovi a jeho žene kožený odev a obliekol ich. Potom im Pán, Boh, povedal: "Hľa, človek sa stal ako jeden z nás! Poznal dobro i zlo. Len aby teraz nenačiahol svoju ruku po strome života a nejedol a nežil naveky!" A Pán, Boh, ho vykázal z raja Edenu, aby obrábal zem, z ktorej bol vzatý. Ba vyhnal človeka a na východ od raja Edenu postavil cherubov a vytasený ohňový meč, aby strážili cestu k stromu života.

V príbehu o prvotnom hriechu (Gn 3, 1-24) môžeme vidieť akým spôsobom nás Diabol pokúša na hriech. Tieto jednotlivé kroky, ktoré privádzajú k hriechu môžeme objaviť v každom zlom skutku. Skúsme aplikovať tento príbeh na naše pády a objaviť ako sú tam prítomné jednotlivé etapy

1. Pokušenie s klamstvom:

"Naozaj povedal Boh: "Nesmiete jesť z nijakého rajského stromu!?"

Predstavenie Boha ako toho, čo nás nechápe, toho čo len zakazuje a nedopraje nám žiadnu radosť. Boh zakazuje všetko, čo je príjemné.

2. Dialóg s omylom:

"Z ovocia rajských stromov môžeme jesť, ale o ovocí stromu, ktorý je v strede raja nám Boh povedal: "Nejedzte z neho, ani sa ho nedotýkajte, aby ste nezomreli!"

Problém – omyl v strome – nie v strede raja tam bol strom života, ale zo stromu poznania nemôžu jesť. A žiadna reč nebola o dotýkaní sa.

Sprisňujem Boží zákon vidím hriech tam kde nie je a preto Boha považujem za tyrana. Dobrý príklad sexualita – je sexualita zlá? Mnohí si myslia, že Boh zakazuje pôžitok. No nie je to tak. Boh dáva pravidlá, aby bol pôžitok väčší.

3. Pravda od zlého. A útok na žiadostivosť

"Nie, nezomriete, 5 ale Boh vie, že v deň, keď budete z neho jesť, otvoria sa vám oči a vy budete ako Boh, budete poznať dobro a zlo."

Diabol má potom už ľahkú úlohu, stačí povedať pravdu – ved' to tak nie je. No a zrazu Boh je v pozícii klamára a diabol v pozícii toho kto hovorí pravdu.

Má už našu dôveru, preto zaútočí, predstaví sa ako ten, čo chce naše dobro, naproti Bohu, ktorý nám to nechce dopriať. Dráždi naše zmysli, fantáziu predstavu.

4. Vidieť v skutku, to čo neprjánaša.

A žena videla, že strom je na jedenie chutný, na pohľad krásny a na poznanie vábivý.

Žena vidí, že strom je na poznanie vábivý, pričom túto vlastnosť stromy nemali. Tým očakáva od skutku niečo, čo nemôže dať.

A Pán, Boh, dal vyrásť zo zeme stromom všetkých druhov, na pohľad krásnym a na jedenie chutným, i stromu života v strede raja a stromu poznania dobra a zla. (Gn 2,9)

5. skutok

nuž vzala z jeho ovocia a jedla

6. vábenie aj druhých

dala aj svojmu mužovi, čo bol s ňou, a on tiež jedol.
Aby som v tom nebola sama.

7. vytriezvenie

I otvorili sa obom oči a spoznali, že sú nahí.
Objavenie, že som bol oklamáný. To je ten najnepríjemnejšie moment. Po pár chvíľach slasti prichádza pocit sklamaní, zahanbenia samoty. Cítíme sa podvedený a úplne bezmocný. Panika čo stým?

8. Schovanie sa

A potom, keď počuli hlas Pána, Boha, ktorý sa za denného vánku prechádzal po záhrade, skryl sa Adam i jeho žena pred Pánom, Bohom, medzi stromami záhrady.
V takomto stave sa schovávame. Neveríme sebe ani druhým a nechceme aby nás niekto odhalil videl.

9. Vzájomné obviňovanie sa

"Žena, ktorú si mi dal na pomoc, tá mi dala zo stromu a ja som jedol."
"Had ma naviedol, i jedla som."

Hanba z pádu sa nám zdá znesiteľnejšia, keď zodpovednosť prenesieme na druhých, keď som padol, lebo ten druhý...

10. Boh ktorý hľadá:

I zavolať Pán, Boh, Adama a povedal mu: "Kde si?"

11. Trest ako ochrana človeka

Ba vyhnať človeka a na východ od raja Edenu postavil cherubov a vytasený ohňový meč, aby strážili cestu k stromu života.
Zdá sa to ako trest, ale je pre naše dobro. Ak by sme sa dostali k stromu života a jedli z neho, žili by sme večne, ale vstave v akom sme. V odlúčenosti od Boha. Preto najprv musí prísť Spasiteľ.